

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujudno vabimo na nove naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha tu da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 18.— Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne osiramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Otvoritev dolenske proge Grosuplje-Novomesto-Straža.

Včeraj je bil vesel dan za našo dolensko stran. Začela jej je biti nova žila življenja, ker izročila se jej je železnica, katere je tolikanj zaželela, a je še pred nedavnim časom komaj upala si misliti na njo. Veselje nad tem se je od srca razodevalo po vseh seliščih, mimo katerih je včeraj sopihal otvoritveni, slavnostni vlak. Vasi so tekmovalle s trgi in mesti, kako bi pokazale svojo radost, svojo zadovoljnost in hvaležnost. Vse, kar se je le premoglo, porabilo se je v ta namen, ganljivo za vsakogar! Visoki vladni funkcionarji in narodni zastopniki, ki so vse videli in slišali, morali so po tem uverjeni biti, da je nujno, dobro delo dovršeno, mogli so se prepričati, da se bode naš zdravi dolenski rod s krepkimi silami poslužil velike prometne dobrote in da ni slabo naložen dotični kapital. Vsega popisati ne moremo. Na sploh naj tu v uvodu omenimo, da je otvoritev in slavnost vodil sekcijski načelnik v trgovskem ministerstvu, ekselencia Wittek. On je bil tu namestnik trgovskega ministra grofa Wurmba, odgovarjal je pri vzpre-

jemih na vse pozdrave, vselej poudarjajoč, da govori v imenu ministra, kako je le-temu žal bilo, da zbok opravi v državnem zboru ni mogel sam otvoriti železnice. Ekselencia Wittek je odzdravljaje čestital prebivalstvu na pridobljeni železnici, in izrekal željo, da bi se izpolnili vsi dobri upi, ter zatrjeval, da hoče sporočiti ministru vse pozdrave in zahvale. Odgovarjal je nemški, ker slovenščine ni zmožen, a rad je pristavljal besede: „Zahvalim lepo“. Pri nagovorih in pozdravih pa je vladala povsod slovenščina, katero je eksel. Witteku tolmačil deželni predsednik baron Hein. Bili sta samo dve nepotrebni izjemi in to žalibog ravno od duhovniške strani. Občinski predstojniki so pa na celi progi pokazali, da prebiva ob novi železnici stanoviten, svoje narodnosti svest si slovenski rod. Sploh so vsi slavnostni pojavi iz naroda to brez dvojbeno dokazovali. Ljudstva se je k pozdravu obilo zbralo ali na postajah ali na primernih krajih ob progi in navdušeno „živio“ klicalo. Zlasti šolska mladina je bila na kolodvorih povsod v lepem redu in čedni obleki postavljena. Postaje so bile lepo okrašene; s stolpov in hiš, katere je bilo s proge lahko videti, plapolale so cesarske in narodne zastave. Najugodnejši vtis je vse to napravljalo na visoke uradnike in odlične goste v slavnostnem vlaku. Toliko v obče.

Na peronu južnega kolodvora Ljubljanskega se je okoli 8. ure zjutraj zbrala gospoda, k otvoritvi povabljeni. Z Dunaja so došli: od trgovskega ministerstva poleg sekcijkega načelnika Witteka ministerski svetnik Haberer, nadzornik lok. železnic Wurmb in drugi; od glavnega ravnateljstva drž. železnic eksel. dr. Bilinski, dvorni svetniki pl. Bischoff, Wessely in dr. Liharzik ter drugi; potem knez Karl Auersperg; državni poslanci dr. Ferjančič, Kušar, Pfeifer, Povše, prof. Šuklje in eksel. baron Švegelj. Iz Ljubljane so bili: od deželne vlade predsednik baron Hein, dvorni svetnik Schemerl, vladna svetnika Dralka in Mahkot, gozdni svetnik Goll i. t. d.; od deželnega zastopstva: glavar Detela, namestnik baron Apfaltrern, odborniki: svetnik Murnik, dr. Papež, Schaffer in dr. Voš-

njak, poslanca Kersnik in Svetec; od vojaštva generalmajor Fux in major Müller; od deželnega sodišča predsednik Kočevar s svetnikom dr. Paauer in G. Schneditz; mestni župan Peter Grasselli in trgovinske zbornice predsednik Perdan; nadzornik Klemenčič, višja inženjerja di Gaspero in Prumbauer ter zastopniki časnikaštva i. t. d. Iz Beljaka je prišel obrtni ravnatelj pl. Scala z več uradniki, iz Novega mesta pa okrog. sodišča predsednik Gerdešič ter sodni svetnik Golja. Slavnostni vlak je imel najst vož, mej temi šest salonskih; hlapec mu je bil z zelenimi in cvetnimi kitami preprežen, s cesarskimi in deželno-narodnimi zastavicami okrašen in spredaj je nosil velikega pozlačenega cesarskega orla, pod tem pa zelen venec z narodno-trobojnimi trakovi. Odpeljal je veselo slavnostno družbo ob 10 uri 8 minut po že odprti progi.

Vlak je prvič postal na Grosupljem, kjer se pričinja nova proga. Tu je g. župan Košak s svojo gospo soprogo na peronu serviral gostom okusen zajutrek. Po četrtturnem postanku začel se je vlak pomikati dalje po Grosupeljskih senožetih. Solnce je v tem času razpršilo nizke oblake in obečal se je lep dan. Vlak zapusti na desno Blagajev, na levo stari Prapreški grad in po malih urejih pride do postajice Žaline. Malo soto je vse v zastavah. Na postajici je slavalok z napisom: „Slava otvoriteljem dol. železnice“ in množica ljudi, duhovnik in učitelj s šolsko mladino. Dasi ni bilo v sporedu, ustavi se vlak, sekcijki načelnik Wittek izstopi z nekoliko drugimi gospodi ter vzprejme prvi pozdrav g. župana Nollana, spremljan od stoterih „živio“. Mimo nizkih gričev pride na to vlak skozi ureze čez viadukt, ki je vzgrajen mej Malo in Veliko Loko, 22 m visok in 120 m dolg, ter tu nekoliko postoji, da si višji uradniki ogledajo to stavbo. Po urejih, nasipih in dolgem predoru prispel je ob 1/4 na 10. uro na postajo pod Višnjo goro. Tu ga je pričakovalo prebivalstvo mestno ter iz okolice, duhovščina, učiteljstvo s praznično oblečeno mladino, ženstvo v narodni noši ter nova uniformovana Višnjegorska godba. Z vrhov se oglase topiči, gostje vsi izstopijo. Gosp. P. Gilly ogovori ekselencio

LISTEK.

Dr. Laza K. Lazarevič.

Životopisna studija. Sestavil J. P. Planinski.
(Konec.)

Da se vrnemo k „Wertherju“ samemu! Junak te novele, Janko, opisan in predločen je do najbolj skritega udarca svojega srca; pri Mariji pa je bil pisatelj že bolj varčen, ali samo kar se dostaje besedij; no ali s temi nekoliko besedami je povedal več, kakor da bi bil potrosil cele strani za opisovanje Marijinih lastnosti. On nam je skozi medium nje očij predložil nje dušo; z ostalim obličjem se je malo bavil. Ali to je tako markantno narisal, da poznaš do cela to Marijo in celo veš, kaj hoče in kaj neče. In kakor logik najprej napravi premise ter na njih temelji izvede nepobiten sklep, takisto je Lazarevič storil tudi v „Wertherju“. Pri nas živé takšni ljudje, kakršni je Janko, a še več žen, kakršna je Marija, in mnoge ljubimske spletke se pričnajo iz jenjavajo tako, kakor nam je predloženo v „Wertherju“. Morda je imel Lazarevič pred seboj izvesten tip, morda celo osebo, ali, ako tudi ne, se stvar nikakor ne izpremeni. Saj vrlina povesti tiči

uprav v tem, da se nam v nji usoda in dogodki, osebe in predmeti opišejo tako, da moramo misliti, da se je vse to čisto tako tudi godilo in da je na svetu takšnih ljudi. — Pa kako zdravi svojega sentimentalnega junaka? On uporablja simpatičko zdravlilo; v navadnem življenji imenujemo to: klin s klinom. On išče vzroka bolezni in ko ga najde — ni smeti pozabiti, da je govor o dušni bolezni — on ta vzrok izvede pred bolnikom ad absurdum.

V vseh teh povestih sta dve osnovni vrlini: psihologija in tendencija. Prva mora biti v vsaki povesti, ako hoče, da je to; druga že ni, da bi morala biti. Povest je lahko tudi zgol zabavna. No Lazarevič hoče tudi tendencije, in prav je storil, da jo je upletel v vsako povest. Ljudje so vsakovrstni; ali zaslepljenega človeka dovesti na pravi pot, je vselej največja zasluga. — Brez psihologije, kakor smo rekli, ne more biti niti povesti, zakaj če nje ni, ne more biti niti govora o doslednosti v značajih, o razvitku dogodkov niti o predločevanju raznih položajev, odnosov in razmer; ne more biti potemtakem govora o dobrem, nikari pa o umetniškem sklopu povesti.

Napominanih šestero povestij je izšlo l. 1886. tudi v posebnem izdanji. Mimo teh šestero je napisal še dvojce povestij: „Votar“ (v. Otadžbini) in

„On zna sve“, kateri je srbska akademija znanostij prisodila l. 1890. prvo nagrado in jo sama izdala. Predmet ji je vzet iz narodnega malomestnega srbskega življenja in ne zaostaje v ničemer za ostalimi Lazarevičevimi povestmi.

Toliko, da so se pojavile prve Lazarevičeve povesti v „Otadžbini“, že so bile preložene na češki jezik. „Koleda“ je obelodanila prevod povesti „U pravi čas hajduci“, a „Ruch“ povest „Na bunaru“.

Dve leti kasneje je že izšla obširna literarna studija o Lazareviču v brvatskih „Narodnih Novinah“. Pisatelj teh „biogradskehi književnih studija“ pravi, da se je, prečitavši „Školsko ikono“, poklonil in vzkliznil: „Ti si pesnik!“ in prečitavši „Wertherja“: „Ti si pesnik prve vrste in najboljši pisatelj naj-novejše srbske književnosti“. Napisal je dotlej samo petero manjših in jedno večjo povest, s katerimi se je povzpel do najboljšega srbskega pripovedovalca. Tudi Turgenjev, pravi dotični pisatelj, je bil jeden najboljših ruskih pisateljev že tedaj, ko ni napisal drugega, nego petero svojih lovkah zapiskov. Velikost uma in talenta se ne meri po kolikosti, ampak po kakovosti delovanja. Pri nas se često ne pazi na to neomajno pravilo, ampak se stoprav onemu daje književni patent, kateri je vsaj pol biblijeke napisal. — Tako pisatelj „Narodnih Novin“.

g. Witteka kot mestni župan slovenski in kot c. kr. poštar nemški. Šolarica pokloni g. Witteku jeden šopek, a gospica drug šopek g. baronu Heinu, ki se zahvali, da ga „veseli videti ženstvo v stari kranjski noši.“ Ko je godba odavirala cesarsko himno, in sta v vlak pristopila okr. glavar Litijski g. Grill in župan g. Gilly, poslovili smo se mej neprestanimi živčklci od zastav polne Višnje gore, ki se potovalcu prav lepo kaže ravno s postaje. Od tu naprej drži železnica tik velike ceste ob vasi Hudo in staroznani poštni postaji „Federman“ mej samimi travniki in njivami. Tu se tudi svet odpre. V bližini zagledaš stari Zatiški samostan, ki ima še sedaj prijazno lice, v daljavi pa velike hribe proti Žužemberku. Na postaji Zatičina iznenadil nas je mešani zbor pod vodstvom g. nadučitelja Kovača. Lepe pevke in krepki kmetijski pevci pričakovali so vlak, vsi v bogati, staro-narodni noši. Ta slika je vse razveselila, osobito Dunajski gospodo, ki si je nošo zanimanjem ogledala. Tu je slavnostnike pozdravil g. župan Gorišek, obdan od Zatiških uradnikov in veljakov ter od vse šolske mladine. Mešani zbor pa je vrlo zapel najprej cesarsko pesen, potem pa Nedvedovo: „Nazaj v planinski raj“. Urednik „Dom in Sveta“ g. dr. Lampe je celo sliko za svoj list fotografiral. Slavnostnikom se je tu pridružil okr. sodnik g. Jenčič. Na bližnji postajici Št. Vid se je vlak le ustavil, ker je bilo videti, da želi množica tudi tu pozdraviti. G. Wittek je izstopil, vzprejel pozdrav prvega obč. svetovaleca g. Kunsteka in šopek od šolarice, zahvalil se ter ogorvil nadalje še gg. duhovnike in učitelje. Železniški tir reže v tem kraju menda najlepši del proge; travniki se menjavajo z njivami, tu krasna planota, tam nadobudno obrasteni holmi! Od Radohove vasi, kjer je slavnostni vlak pričakovalo zopet veliko kmetškega prebivalstva in je pozdrav govoril g. župan Zaděl, drdral je vlak naprej po Temeniški dolini, sloveči zastran živinoreje in pred kratkim tudi rakov, mimo selišč Stranje, Žubina, Veliki Gaber, Breg, Sv. Lovrenc, dokler nam mični grad majorja v p. g. pl. Terbuhovića na holci z mlaji, cesarskimi in narodnimi zastavami ter streli ni naznanil, da smo dospeli na postajo Velika Loka. Tu je bilo zopet zbranega mnogo mladega in starega. Župan g. Klemenčič je ogovoril g. Witteka, kateri je prejel tudi šopek cvetic, imovit posestnik g. M. Šlajpah pa je posebe zahvalo izrekel baronu Šveglju ter mu poklonil velik venec z narodno trobojnimi trakovi in slovenskim napisom. Šopek cvetic je prejel tudi tukaj deželni predsednik baron Hein. Pristopila sta v vlak g. major pl. Terbuhovič in okrajni glavar Novomeški, g. pl. Vesteneck in odpeljali smo se mimo male gromade „premoga iz Goljeka“ po ravani, na levo ob vaseh Kamen potok, Breza itd., na desno mimo vrhovatega obraščenega sveta, naprej do Trebnega. (Konec prih.)

Državni zbor.

Na Dunaji, 31. maja.

Vladna večina v prvi vrsti pa nemška levica je bila v današnji seji moralno tako pobita, da že

dolgo ne tako. Mladočeh Pacak je pri razpravi o tiskovni noveli predlagal dodatek, doslovno tak, kakor ga je že enkrat vzprejela zbornica l. 1884. in kakor se nahaja v Schönbornovem načrtu kaz. zakona. S tem predlogom bi se imela varovati imuniteta državnoborskih govorov in — večina je sama sebe po ustih udarila ter ta predlog odklonila. Tako očitno zatajevanje principov je mogoče samo v avstrijskem parlamentu. O tej točki govoril je tudi posl. dr. Laginja. Novela se je odobrila in takisto tudi poročilo o lokalnih železnicah, katere je zgotoviti l. 1894, pri kateri točki sta govorila tudi posl. Klun in Vošnjak.

Začetkom seje odgovarja domobranski minister grof Welsersheimb na nekatere interpelacije, potem pa se je nadaljuje razprava o tiskovni noveli.

Posl. dr. Pacak predlaga, naj se določi, da resnična, četudi skrajšana poročila o javnih razpravah v parlamentih niso nikdar kazniva. Govornik opravičuje svojo formulacijo, rekši: Ko je državno pravdnštvo l. 1884. konfiskovalo neki Schönererjev govor, so poslanci Chlumecky, Tomaszczuk, Kopp, Sturm in tovariši ravno tak predlog stavili. Ta predlog se je takrat odkazal tiskovnemu odseku in le-tega poročevalec dr. Kopp je predlagal doslovno to isto stilizacijo, kakor danes jaz. Njegov predlog je bil tedaj vzprejet z vsemi proti trem glasom. Doslovno isti pasus se nahaja tudi v vladnem načrtu kazenskega zakona, čegar oče je grof Schönborn, in o katerega uvodnem delu ima dr. Kopp poročati. Kazenski odsek je ta pasus vzprejel. Izrekla sta se zanj vlada in dr. Kopp, torej ne more biti ovire, da se danes vzprejme. Če bi pa levica vzlic temu glasovala zoper ta predlog, bi to bil dokaz, da je iz liberalnega taborja popolnoma prešla v reakcionarni tabor.

Pravosodni minister grof Schönborn se izreče zoper Pacakov predlog, češ, naj se odloži do tedaj, ko bo kazenski zakon rešen.

Posl. dr. Pacak pravi, da je to uspeh koalicijske vlade, da glasuje večina z vlado zoper njiju lastne predloge. Tu ne gre za reformo kazenskega zakona, ampak za premembo tiskovnega zakona. Ministru se to ne zdi važno, dasi je on s svojim ukazom o konfiskovanju nenemških govorov kršil imuniteto poslancev. (Posl. Pernerstorfer: Zanj ni to važno!) Njemu bi bilo najljubše, da sploh ni nikakih drž. osnovnih zakonov (Posl. Hauck: Samo državni pravdniki naj bodo.) Za nas je stvar nujna. Večina naj se ne poniža tako, da postane samo mašina za glasovanje.

Poročevalec dr. Rutowski pravi, da se je ta predlog sprejel le iz taktičnih ozirnov opozicije. V bistvu ni stvari zavreči, ali opozicijskim kapricam ne kaže ustreči. Večina se s tem ne izneveri svojim principom. Izvodi iz govorov so tudi sedaj varni pred konfiskacijo, predlog je torej nepotreben. Faktično gre tu za češke govore. S takimi stvarmi se le čas porablja, ne da bi se kaj koristilo.

Posl. dr. Pacak ugovarja, da tu ne gre za kaprice, nego za varovanje imunitete.

nele prevod povesti „Školska ikona“, „Pančevac“ (1887) prvo njega povest „Prviput s ocem na jutrenje“ — „kot jeden najlepših biservov iz niza, s katerim je Lazarevič obogatil srbsko književnost“, „Vienac“ (1887) celo studijo o Lazarevičevih povestih iz peresa učenega dr. Milivoja Šrepla Zaderski „Srpski list“ (1887) oceno od S. Bjelanovića, „Strazilovo“ (1886) oceno iz peresa Paje Markovića Adamova, „Ljetopis Matice Srpske“ (1886) oceno od dr. Milana Savića, in „Otadžbina“ (1891) obširno studijo, po kateri je tudi naša posneta.

Tudi nemški listi so odprli predale Lazarevičevim povestim: List „An der schönen blauen Donau“ (1887) je obelodanil prevod povesti „Na bunaru“ in „Das Magazin für die Literatur des In- und Auslandes“ (1889) prevod povesti „Prviput s ocem na jutrenje“.

Jedini nedostatek celega Lazarevičevega delovanja je, da ni vsaj nekočlikratov večje, in največja hiba pri Lazareviču je bila, da je bil preveč preobložen s svojim zdravniškim poslom, ter ni utegnil, da bi dajal v umetniški obliki zdravila za duševne bolezni, za katere je bil takisto velik dijagnostik, kakor za telesne bolezni.

V manjših povestih specifiško psihološke vrste sta dosegla vrhunec Turgenjev in Bret Harte. Ti dvojici se vredno pridružuje Lazarevič.

Pri glasovanju se odkloni Pacakov predlog s 132 proti 66 glasom. Razpravlja se potem o minoritetnem predlogu glede objektivnega postopanja in odprave časniškega kolka.

Posl. Schlesinger pojasnjuje konfiskacijsko prakso in ima ostro polemiko s predsednikom.

Posl. dr. Laginja se poteguje za odpravo časniškega kolka, čudeč se, da finančni minister še ni našel sredstva za njega odpravo. Država ima vsako leto tako velikanski prebitok, da bi lahko pogrešala dohodke iz časniškega kolka. Slabim časopisom se s kolkom ne pride do živga. Najboljša vzgojiteljica je vedno svoboda. Ako bi se fiskalične ovire razvoju novinarstva odpravile, bi bilo za svobodo in za pravično stvar avstrijskih narodov mnogo storjeno.

Ko se je še poročevalec večine dr. Rutowski izrekel zoper predloge, se je predlog o utesnitvi objektivnega postopanja odklonil. O predlogu, naj se odpravi časniški kolek, se je glasovalo po imenih in je bil tudi ta predlog s 140 proti 79 glasom konfiskovan, odklonila pa se je tudi resolucija Kronawettrova, naj se vrne kolkovina za konfiskovane številke.

S tem je bila dogana tiskovna debata in zbornica je začela razpravo o poročilu železniškega odseka glede lokalnih železnic, katere je dograditi l. 1894.

Posl. Lienbacher želi, naj se najprej dogotovi proga državnih železnic, potem šele naj se podpirajo lokalne železnice, ali subvencija za lokalne železnice ne sme biti nikdar ovira zgradbi državnih železnic. Govornik se poteguje za železnico čez Ture.

Posl. Svoboda govori o lokalnih železnicah na Češkem.

Posl. dr. Vašaty graja, da je obratno ravnanje v Beljaku razpisalo nekaj služb zahtevajoč, da morajo prosilci izkazati, da so zvršili kako nemško tehniko. Na Ruskem vzprejemajo češke tehnike z veseljem. Naj se torej na slovenskih srednjih šolah uvede ruščina kot učni predmet, da bodo ljudje na Ruskem kruha našli. Glede vzprejemanja v državno službo se imajo Četi bolj pritoževati kakor židje.

Posl. Klun opozarja vlado na progo Kranj-Tržič in pričakuje, da predloži vlada na jesen predlogo, s katero se zagotovi zgradba te železnice, priporoča pa vladni pozornosti tudi nadaljevanje dolenske železnice do Črnomlja.

Trgovinski minister grof Wurmbrand pravi, da so glavne avstrijske proge izgotovljene, če tudi ne tako sistematično, kakor v drugih deželah. Potrebne bi bile torej korektivne linije, proti katerim pa je mnogo pomislekov. Minister pravi, da studira vprašanja o železnici čez Ture in čez Ljubelj, ter o poddržavljenju južne železnice. Lokalne železnice imajo služiti provincijsalnim potrebam. Za glavne proge druge vrste mora vlada kaj storiti, ker so splošnega pomena. Kolikor večji je investirani kapital, toliko manjše je obrestovanje. To se vidi pri državnih železnicah. Naše železnice so mnogo veljale. Lokalne železnice so cenejše in dajejo več dobička. Vprašanje o Ljubeljski železnici še ni dozorelo za rešitev, a vlada bo z veseljem pospeševala kranjske lokalne železnice. Dežele naj ustanove železniške urade ali nastavijo vsaj spretno inženjerje. Novi zakon o lokalnih železnicah še ni rešen, vlada se ne da siliti in bo skrbela, da se ne bo več greševalo zoper narodno-gospodarska načela.

Posl. Kaftan je govoril o čeških lokalnih železnicah in o poddržavljenju češke zapadne železnice.

Posl. Bartoli se je potegoval za zgradbo lokalne ozkotirne železnice iz Trsta v Poreč in v Kanfanar.

Po daljši debati, v katero je posegel tudi posl. Vošnjak, priporočujoč zgradbo lokalne železnice iz Velenja v Dravograd, vzprejela se je predloga, seja pa se zaključila.

Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. junija.

Delegaciji.

Oficijozni listi javljajo, da se bodeta delegaciji na izrecno željo ogerske vlade sklicali šele na jesen in sicer najbrž na dan 11. septembra. Kakor znano, zborujeta delegaciji letos v Budimpešti.

Dalje v prilogi.

Leta 1886. je „Hrvatska“ ponatisnila povest „Prviput s ocem na jutrenje.“

Isto leto je prinesla „La Revue de l'Orient“ francoski prevod povesti „U dobri čas hajduci“ ter rekla: „Lazarevič sodi mej one ljubeznive pripovedovalce, ki umejo vsakdanje življenje pripovedovati tako nežno, da nam segajo v srce. On ne išče onih ekscentričnih pripomočkov, h katerim se romaniopisci često zatekajo, da stresajo živce blazirane publike. On je realist, ali v dobrem pomenu te besede. On ne le da ne išče vulgarnih stvari, nego jih celo izbegava, in ljudje iz naroda, katere nam on slika, to so prijetni tipi ljudij, katerih ni še nagrizlo zlo tega veka. In dasi so to ljudje iz naroda, oni so neprenehoma obkroženi z atmosfero prave poezije. — Pisatelj je dosegel v svoji domovini vrlo redek uspeh. Kritika ne le v Srbiji, nego v vseh slovenskih deželah je pozdravila njega pojav kot važen literarni dogodek. Zatorej zmatramo za svojo dolžnost, da sezuanimo svoje čitatelje z njega povestmi.“

„Novoje Vremja“ (1890) je prineslo oceno Lazarevičevih povesti iz peresa M. J—ča, kateri pravi, da bi smel po vsi pravici nazvati njega proizvode klasiške. Tudi „Graždania“ in drugi ruski listi so obelodanili posamezne povesti njegove.

Slovaške „Narodnie Noviny“ (1888) so pri-

Ali naj ostane Hohenwart vodja konservativcev?

Konservativni in krščansko-socialni listi se še vedno pripravljajo o tem vprašanju, „Reichspost“ pa nadaljuje s priobčevanjem odgovorov na zgoraj vprašanje. In ti odgovori, katere pišejo večinoma duhovniki, so navadno pikri, časih pa ostri in zbadljivi. Vzgladov ne bomo navajali, konstatujemo le, da neki duhovnik nikjer ne vidi Hohenwartovih zaslug za katoliško šolo, neki drugi pa misli, da je Hohenwart star liberalce, kateremu se ljubi, imenovati se konservativca. Interesantno je tudi to, da je princ Alojsij Liechtenstein dal v „Reichsposti“ izjaviti, da on ni sprožil „akutnega“ vprašanja, ali naj ostane Hohenwart vodja konservativnega kluba in da tudi ni v nobeni zvezi z dotično diskusijo. Kdor to verjame, zasluži posebno premijo.

Mladočeht v delegaciji.

V zadnjem delegacijskem zasedanju so se veleposlanci in nemški delegatje domenili, da ne volijo nobenega mladočeskega delegata v proračunski odsek, da jih tako „kaznujejo“ za njih turbulentno postopanje v dež. zboru češkem. To nečuvstvo postopanje je tedaj prouzročilo burne prizore. Sedaj se bliža zopet delegacijsko zasedanje. Mladočeski klub je izjavil, da bo za skupno listo le glasoval, če se mladočeskemu delegatom zagotovi jedno mesto v proračunskem odseku. Veleposlanci in Nemci so v tem oziru dali potrebna zagotovila.

Poloha na Ogerskem.

Cesar se še vedno ni odločil glede zahteve ogerkega ministerstva, privoliti, da se pomnoži število dednih članov ogerke magnatske zbornice v svrhu, da bo obveljal civilni zakon. Včeraj je bil Wekerle zopet poldrugo uro pri cesarju v avdienci in se potem dolgo posvetoval z grofom Kaluokyjem. Iz tega se sklepa, da situacija še vedno ni kritična, nego da se vrše kaka pogajanja. Splošno pa se pričakuje, da pride še danes do odločitve. Celo tisti prijatelji ogerke vlade, ki so doslej vedno trdili, da se ni ničesar bati, da je Wekerlova zmaga zagotovljena, postali so malodušni in priznavajo, da je malo upanja na zanje ugodno rešitev. Tudi Budimpeštanski so vladni privrženci v strahu in so celo v gledališču uprizorili demonstracijo, v parlamentu pa napadali poslanika v Berlinu Szögyenyija, dvorne krogi in člane cesarske rodovine, češ, da agitujejo zoper civilni zakon. Sicer pa se ves svet zanima za krizo, ker pričakuje, da pride do premembe političnega sistema na Ogerskem.

Vnanje države.

Bolgarske homatije.

Koburčan še ni vzprejel Stambulovljeve demisijske in se še vedno posvetoje z raznimi politiki glede nove vlade. V tem se je pokazalo, kako sovražen je Stambulov, kako vesel je narod novice, da odstopi ta poštenjak. V Sofiji so bile velikanke demonstracije, naperjene zoper Stambulova. Nemški listi pravijo, da so te demonstracije uprizorili dijaki, a faktum je, da se jih je udeležilo na tisoče odraslih mož, in ti so pobili vse kipe Stambulovljeve in s silo preprečili demonstracije za Stambulova. Prišlo je tudi do boja. Policija je na strani Stambulova, vojska pa je proti njemu. Le trije višji častniki so za Stambulova. Pri demonstracijah je podpolkovnik Kutinčev zaukazal, streljati na demonstrante. Vojaki ga niso ubogali. Koburčan je dal Kutinčeva še tisto noč zapreti. Sploh pa se kaže, da je vojska vsa zoper Stambulova in da je Koburčan le v svojem interesu ravnal, da ga je odpustil. Uzrok temu je afera mej Stambulovom in prejšnjim vojnim ministrom Savovom. Savov ima lepo mlado ženo in tudi lepo sestro. Nekega dne prišel je mej uradnimi urami — Stambulov je gledal na to, da so se ministri držali uradnih ur tako točno kakor diurnisti — na svoje stanovanje in našel tam Stambulova pri svoji ženi v situaciji, da ni bilo dvoma, kaj se je bilo zgodilo. Najprej je vzel palico in pretepel Stambulova tako, da je ta komaj odnesel svojega rojstva kosti. Savov je še na ulico šel za njim in ga pretepel. Žena Savova je povedala možu, da je Stambulov njo in avakinja zapeljal. Savov je Stambulova pozval na dvoboj, a poštenjak je boj odklonil in izposloval, da se je Savov odpustil iz službe. Na vojsko je to naredilo velik utis in Koburčan se je ločil od Stambulova, ker se je bal vojaške revolucije. — Pričakovati je, da se reši kriza te dni Stambulov pojde najbrž v inozemstvo, uživati milijone, katere si je bil „prištel“.

Italijanske finančne predloge.

Te dni se odloči usoda, če ne vsa ministerstva, pa vsaj usoda finančnega ministra Sonnina. V zadnji seji poslaneke zbornice je Sonnino zagovarjal svoje finančne predloge, a sreče ni imel s tem govorom, vsaj utisa ni naredil dobrega na poslance, zlasti, ker je časih samemu sebi nasprotoval in vrh tega ostentativno naglašal, da odstopi, če se njegovi predlogi ne vzprejmo. Sonnino je odklonil vsako premembo in s tem porušil za soboj vse mostove. Generalna debata se je že končala, kdaj bode glasovanje, še ni znano.

Domače stvari.

— (Otvoritev proge Grosuplje-
Novo mesto - Straža) popisujemo podrobno na uvodnem mestu. Dopolnjuječ včerajšnje brzojavno poročilo omenjamo danes na kratko, da je včeraj popoldne ob 3. uri bil banket na Novo-meški postaji, kojega se je udeležilo 96 povabljen-
cev. Prvo napitnico je izpregovoril baron Schwegel v imenu konsorcija in se (nemški) zahvaljeval vladi, potem (slovenski) deželnemu zboru kranjskemu za podporo pri podjetji, nadalje (nemški) ekselenci Witteku za izkazane usluge ter stavbinskemu vodstvu za izgotovljenje, in naposled povzdignil čašo v proslavo presvitlega vladarja, rekši (nemški in slovenski): „Bog ohrani in poživi Nj. Veličanstvo cesarja! Slava!“ Gromoviti trikratni „Slava“ se je razlegal po dvorani, ko so bili vsi navzočni vstali in je vojaška godba, ki je mej obedom svirala, intonirala cesarsko pesem. Drugo zdravljico je izrekel deželni glavar gosp. Detela v čast trgovskemu ministru grofu Wurmbrandu in njegovemu navzočnemu namestniku ekselenci Witteku in pritrdilo se jej je z burnimi „živio“. Gospod glavar je pričel in nadaljeval svojo napitnico v lepi, s kiticami priljubljenih narodnih pesnij prepleteni slovenski besedi, a končal jo z nemškim jezikom. Napravila je jako prijeten utis in obudila večkrat veselo odobravanje. Priobčimo jo jutri doslovno. Tretji je govoril sekc. načelnik eksc. Witte, zahvalil se na ovacijah, ministru in njemu prirejenih, zagotavljal, da je ministru v resnici žal, ker ne more biti deležen lepe slavnosti vsled neodložljivih parlamentarnih dolžnostij; ministru se je videlo potrebno, da bi z osebno navzočnostjo dokazal svojo naklonjenost, in je dolgo upal, da mu bode znabiti venderle možno priti; ker pa to ni šlo, pooblastil je njega, da bi ga tudi potreboval upravljal sedaj, ko zastopa v državnem zboru predlogo o lokalnih železnicah za l. 1894. Minister — tako je zatrjeval nadalje govornik — želi od srca, da bi nova dolenjska železnica imela vse zaželjene uspehe, da bi služila v povzdigo gospodarskih razmer in nekakšno osamosvojbo dežele kranjske (Dobro!); želi na dalje, da bi ta železnica ne ostala samopri sedanjih progih, ampak se podaljšala (Dobro!); namen ima minister, da se vsi projekti lokalnih železnic tudi realizujejo, toda dežele morajo vzeti v bodoče na se finančnijski risiko, tako, kakor je storila uprav pri dolenjskih železnicah dežela kranjska, ki je s tem drugim pot pokazala. Govornik napije gospodarskemu razvoju in povzdigi blagostanja dežele ter sreči dolenjskih železnic, in konča slovenski: „Na blagor vojvodine Kranjske!“ Navdušeno se je vzela na znanje tudi ta zdravljica. Kmalu za tem došlo so v dvorano Novomeške dame v narodnih nošah, kar je obudilo splošno veselje v družbi. Ob 6. uri pa je bilo treba odpeljati se. Občinstvo je navdušeno pozdravljalo za slovo odhajajoči vlak, dame pa so se z njim peljale do bližnje postaje Mirne Peči. Vračajoči se vlak so na raznih postajah pričakovale množice, da so se z viharinimi živjoklici poslavljale. Po 9. uri zvečer je došel vlak v Ljubljano. Tudi tu je na kolodvoru bilo mnogo občinstva.

— (Občni zbor društva „Narodni dom“) bode jutri v soboto ob polosmih na večer v Čitalnici. Ker pride poleg običajnih stvari pri zadnji točki na razgovor tudi dvoje važnejših vprašanj glede društvenega poslojja, pričakovati je od strani društvenikov mnogobrojne udeležbe, k kateri vabi upravni odbor.

— (Člani „Sokola“ Ljubljanskega,) ki se udeležijo izleta v Novo mesto v društveni obleki, se vabijo, da gotovo pridejo danes (petek) zvečer ob 8. uri v telovadnico k drugi in zadnji vaji za kretanje po novem pravilniku za izlete.

— (Vojaška vest.) Dne 4. junija pride v Ljubljano korni poveljnik baron Reinalder in špicirat tukajšajo garnizijo ter se odpelje dne 6. junija odtod v Trbiž.

— (Nadzorovalno potovanje.) Predsednik avstrijskih državnih železnic sekcijski načelnik vitez dr. Bilinski odpeljal se je v Nabrežino ogledat si novo furlansko železnico Tržič (Monfalcone) Červinjan. Potem bode ogledal večje postaje na progi Trst Hrbelje in Divača-Pulj. Vrne se dne 6. t. m. preko Trbiža na Dunaj.

— (Slovensko planinsko društvo) vzelo je planinsko koč na Nanosu („na Planotah“) od občine Št. Vid pri Ipavi v najem. Zaznamenovana pot iz Zatičnice na Gradišče s od tod na Št. Vid na

Dolenjskem konča nasproti gostilne gospoda Antona Kunsteka v Št. Vidu, a ne Antona Skufce, kakor se je včeraj vsled neljube pomote poročalo.

— (Za železnico po vipavski dolini,) ki bi po najkrajšem potu vezala Ljubljano z Gorico, se poteza v jedni svojih zadnjih številkih Dunajska „Reichspost“. Omenjeni list pravi, da se politika na Primorskem more zboljšati le tedaj, ako se bode podpiralo gmotno in duševno, državi zvesti živeli, Slovane. Furlanska železnica se je dogradila, vipavska pa se zavlačuje. In vender bi bila ta železnica velikanke strategijske, gospodarske in politične koristi. Obmejne pokrajine bi se po tej železnici po najkrajšem potu zvezale s središčem.

— (Obrtno pomočno društvo,) vključena zadruga z omejenim poroštvom v Ljubljani, je imelo dne 30. pr. m. svoj 38. letni zbor, ki je bil dobro obiskan. Ravnatelj g. Srečko Nollu otvoril je sejo ter se s toplimi besedami spominjal pokojnega ustanovnega člana in ravnatelja g. Iv. Nep. Horaka. Potem se je prestopilo na dnevni red. Kot kor je razvidno iz računskega sklepa za l. 1893, imelo društvo 688.183 gld. 46 novč. opravnega denarnega prometa, in sicer 344.339 gld. 87 novč. dohodkov in 344.227 gld. 95 novč. stroškov. Gotovine v blagajnici je bilo dne 31. decembra 1893. leta 111 gld. 92 novč. Društveni imetek znaša 159.290 gld. 26 novč. Čisti dobiček je znašal 602 gld. 12 novč. Rezervni zaklad je narastel na 29.665 gld. 10 novč. Pregledovalni odsek je poročal, da je našel vse v najlepšem redu, na kar je občni zbor podelil ravnateljstvu absolutorium. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni na novo: gg. Gustav Garich, Srečko Nollu, Jakob Petrin, Jernej Žitnik in Anton Putrich v upravni odbor, v pregledni odsek pa gg. Josip Lokar, Fran Pilko in Ludovik Widmayer. Jednoglasi se je vzprejel predlog, da društvo podeli za dobrodelne namene 100 gld. Na predlog ravnatelja g. Sr. Nollu se ta vsota razdeli takole: Za cnemogle obrtnike in njihove rodbine 30 gld., družbi sv. Cirila in Metoda, Narodni šoli, Radogoju, Narodnemu domu, učencem katol. pomočniškega društva (za šolske potrebe), družbi sv. Vincencija, ubogim otrokom (za obleko na Miklavžev dan) vsakemu po 10 gld. Konečno je izrekel g. Kirbiš ravnateljstvu posebno upanje, kar se je splošno odobravalo.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca maja t. l. vložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 615 strank 179.999 gld. 11 kr, 438 strank pa vzdignilo 153.893 gld. 2 kr.

— (K nesreči na Erjavčevi cesti) v Ljubljani se nam poroča, da 68letna tašča gospoda Drganca ni umrla. Ampak ženica je okrevala, in nadejati se je, da nesreča ne bode imela za njo zlih posledic.

— (Vreme) se kar ne more ustanoviti in je od srede meseca aprila naprej že šest tednov jako spremenljivo. Danes opoldne smo imeli v Ljubljani zopet kratek vihar z gromom in bliskom in je ravno okoli poludneva kje v bližnji okolici tresčilo.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 20. do 26. maja. Novorojencev je bilo 17 (= 27.66‰), mrtvorojenci 3, umrlih 31 (= 50.96‰), mej njimi so umrli za otročico 1, za legarjem 1, za jetiko 9, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 3, vsled mrtvouda 2, vsled starostne oslabelosti 4, za različnimi boleznimi 10. Mej umrlimi je bilo tujcev 9 (= 29‰), iz zavodov 15 (= 48.3‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za ošpicami 2, za škrlatico 1, za tifuzom 2, za grižo 2, za vrtico 2.

— (Skrbimo zaoliko našega ljudstva) Pod tem zaglavjem prinaša „Slov. Gospodar“ na čelu lista članek, s katerim spodbuja rodoljube, naj snujejo povsodi bralstva ali vsaj knjižnice za ljudstvo. Taka društva ali ljudske knjižnice bi mnogo koristile. V tem naj Slovenci posnemajo češke brate v Šleziji, ki so si poslednja leta že ustanovili nad 40 tacih knjižnic. A tudi na Češkem in Moravskem jih pridno ustanavljajo. Vsak slovenski rodoljub naj torej stori svojo narodno dolžnost.

— (Predavanje o sadje- in vinoreji.) V nedeljo dne 3. t. m. bode predaval potovalni učitelj Mariborske vinorejske šole g. Belé v bralnem društvu v Framu o sadjereji in o vinoreji.

— (Učite se slovenski.) Tako kličejo zdaj svojim nemškim rojakom Beljaške „Kärntner Nachrichten“ in za njimi tudi drugi nemški listi. Sprevideli so namreč, da žilava vztrajnost koroških

Slovenec utegne izpodrinuti iz javnih služb marsikatega nemškega prenapetca, ako se ne bo hotel sprijazniti z mislijo, da tudi Slovenec živi na Koroškem in hoče uživati po zakonih zajamčene pravice. To spoznanje je pač najlepše plačilo koroškim slovenskim rodoljubom za marsikatero britko uro, katero so preživeli v mučni borbi za svoj narodni obstanek.

— (Volitev župana v Gorici,) ki bi se bila morala vršiti predvčeršnjim, se je preložila.

— (Politično društvo „Edinost“ v Trstu) bode imelo svoj občni zbor dne 10. junija ob 10. uri dopoldne.

Umor sodnika dr. Krausa.

(Porotna obravnava drugi dan.)

V Ljubljani, dne 31. maja.

Nadaljuje se razprava o tatvini pri nekdanjem Sentvidskem kaplanu Staretu. Anton Jenko trdi, da zapisniki o preiskavi niso tako zapisani, kakor je pred preiskovalnim sodnikom izpovedal. On namreč ni govoril, da mu je Prelovšek povedal, da sta Abé in Čebul Stareta okradla, temveč le, da mu je Prelovšek samo rekel, da on — Prelovšek — misli, da sta prej kot ne Abé in Čebul kradla.

Prvomestnik sklene, da se o tem začuje preiskovalni sodnik dr. Travnar. Le-tá potrdi, da je Jenko v predpreiskavi res tako govoril, kakor je zapisano v zapisnikih.

Prvomestnik prečita uradno poročilo, s kojega se razvidi, da se je nekda, ko so Abéta policaji v Udmatu zasabili, branil s samokresom in nožem, in da ga dva policaja nista mogla prej ukrotiti, dokler ga nista s sabljami potolkla.

Prvomestnik: Vi ste torej silovit človek. Čemu ste nosili samokres s sabo?

Abé: Imel sem takrat veliko denarja pri sebi, in za ta denar sem se bal in zatorej som nosil pištolo.

Prvomestnik: Takrat bila je pri vas 20letna, dobro opravljena ženska. Kdo je bila?

Abé: Micka Pance. Prvomestnik: To je bila vaša ljubica? Abé: No, pa naj bo. Prvomestnik: Oženjeni človek, pa se peča z drugo žensko! Abé: Gospod predsednik, saj vejo, priložnost, priložnost!

Prečita se župansko spričevalo, da Abé ob času, ko se je kradlo v Sent Vidu, ni imel nič premoženja.

Čitajo se različna orožniška poročila, iz kojih se konstatuje, da se je pri različnih zasledovanjih dvakrat streljalo na Abéta, da pa je vedno srečno peté odnesel.

Abé: Tukaj se beró same stare reči. To ne gre, ker sem za vse to že bil kaznovan! To ne gre pred porotnike, naj se mi kaj novega dokaže, ne pa te stare reči!

Prečita se sodba deželnega sodišča iz leta 1874, s kojo je bil Abé, ker je pri Francetu Krišparju v Kranji ukradel blaga v vrednosti nad 2500 gld., obsojen na 7 let težke ječe.

Priča Jurij Hufnagel se na ničesar več ne spominja, ker je od takrat že toliko časa preteklo.

Prečita se izpoved priče Reze Kostanjšek, ki je kmalu potem, ko se je tatvina v Sent Vidu dognala, videla pri Abétu mnogo zlatega in srebrenega denarja. Vprašala ga je, od kod ima ta denar, na kar ji je odgovoril: kunšten človek ga povsod dobi!

Ker je priča župnik Stare izostala, pride v razpravo

tatvina pri Janezu Mrcini na Primskovem.

Priča Marija vdova Mrcina izpove, da je bilo pred kakimi 19 leti njenemu možu ukradenih 500 suhih klobas in svinjsko meso od 13 prešičev. Tatje so pri oknu v shrambo ulomili, meso so skoraj vse vzeli, samo noge in glave so pustili. Vzeto je bilo tudi kakih 100 cigar. Tatovi so imeli voz, ker so se sledovi poznali. Njena hiša stoji na samoti blizu Kranjskega železnega mosta.

Priča Janez Hočevnar je bil nekda poslastnik na Zgornjem Berniku, sedaj pa sedi na Ljubljanskem gradu, kamor je za celo življenje obsojen. Ta priča pripoveduje, da mu je kazničenec Čebul pri neki priliki, ko sta se Prelovšek in Keber v zaporu nekdašnje steple, pripovedoval, da so pri Mrcini kradli, in da je Prelovšek se izrazil: če nas Šrangar (Mrcina) zasači, ga ubijem! Čebul je potem v zaporu umrl, ter bil jezen na Prelovška rekoč: tukaj bom moral sedaj poginiti in zavoljo tega človeka (namreč Prelovška), ki me je v to tatvino spravil.

Prelovšek: Ta priča laže! Hočevnar jih je že več „noter“ spravil, jedraga še celo radi „jednega knedelna“ na 15 mesecev. Ti lažeš! Takrat, ko so pri Šrangarju kradli, sem bil bolan.

Priča Rok Florjančič se je 19. maja 1879 v Trzinu priženil ter potrdi, da Prelovšek takrat ni bil bolan, pač pa leta 1880.

Prelovšek: Ta priča laže, ni nič vreden, ker je svojo lastno ženo zastrupil.

Priča si pridrži pravico, da bode radi tega hudobnega obrekovanja proti Prelovšku sodno postopal.

Priča Primož Orel se zaželi na zahtevanje Antona Prelovška, ter tudi potrdi, da je bil Prelovšek bolan leta 1880.

Prelovšek: Častitljiva sodba! Če sem prav leta 1879 zdrav bil, na Primskovem pa nisem kradel.

Tatvina pri Francetu Grčarju v Dragomiljah.

Priča France Grčar izpove, da mu je v Kresu 1892 izpred hleva nekaj konjske oprave ukradene bilo. Škode ima 16 gld. Tat mu je vzel hrbtaji konjski jermen, blazinico in vrv. Jermen je dobil pozneje pri županu, ta pa ga je bil dobil pri „Tončku“, ko se je hišna preiskava vršila.

Obtoženec Jenko se izgovarja, da je vse te reči dobil od neznanega človeka, ki mu jih je zastavil za gostilniški dolg.

V tem je došel gospod Alojzij Staré, sedaj župnik na Rovu ter izpove, da mu je takrat, ko je kaplanoval v Sent Vidu nad Ljubljano, bilo ukradeno več denarja. Bilo je v adventu, ko je v cerkvi spovedoval, ter ga je g. cerkovnik poklical, češ, da so bili tatje v kaplaniji. Prišedši v kaplanijo, bila so vrata v sobo ulomljena, in sicer v ročico, ki se je dobila na lici mesta. Škode ima 882 gld. Kdo je kradel, ne vé; ljudje so mu pač pripovedovali, da so prejšnji dan hodili trije možje okrog kaplanije, poznal jih pa ni nikdo. Govorilo se je, da so kradli „Trzinci“.

Tatvina pri Mariji Svetec v Kamniku.

Marija Svetec, trgovka v Kamniku, je umrla, ter se prečita njena prejšnja izpoved. V noči od 4. na 5. aprila 1881 ukradli so ji neznan tatovi iz prodajalnice v Kamniku blaga za 498 gld.

Obtožen je radi te tatvine Anton Jenko, ki pa taji.

Soobtoženi Abé pa izpove, da mu je neki Lovš pred 10 leti pravil, da sta on in Jenko to tatvino v družbi izvršila, vendar pa mu ni povedal, kako se je vse natanjko zgodilo. Lovš je bil „cmokač“, kojemu on — Abé — sam ni veroval.

Jože Friškovec, kazničenec s Grada, pové, da mu je Abé tudi pravil, da sta Jenko in Lovš skupaj v Kamniku kradla. Priča je jezen na Antona Jenkota, ker ga je le-ta lansko leto s „svojimi lažmi“ za štiri leta v ječo spravil.

Tatvina pri Janezu Sirkniku in Janezu Malavašiču v Spodnji Štarki.

Priča Janezu Sirkniku ukradli so v noči od 8. na 9. junija 1891 neznan tatovi dva prešiča iz svinjaka. Kdo je kradel ne vé, čul pa je, da so prejšnji dan štirje „Trzinci“ okrog njegove hiše hodili. Svinjak ni bil zaklenjen; prešiči so v noči cviliili, pa se jim ni videlo sumno, ker nikdo ni mislil na tatvino.

Ravno v istem času ukraden je bil Janezu Malavašiču prešiček, kojega so pozneje v vreči zavezane na Ljubljanskem polju dobili.

Priča France Weiss dobil je tega prešiča na ječmenovi njivi v solnati vreči.

Obtoženi Aleš: Meni je spomladi 1891. l. Prelovšek Anton sam pripovedoval, da so te prešiče ukradli Abé, Jenko in Prelovšek. Kake 14 dni potem sem bil pri Jenkotu, in ta mi je tudi potrdil, da so bili prešiči ukradeni.

Tatvina pri Jan. Majhnu v Radomiljah.

Janezu Majhnu ukradeno je bilo v noči od 2. do 3. junija 1880 iz zaklenjene kašče okoli 25 mernikov pšenice in nekaj svinjskega mesa. Škode ima 95 gld. 50 kr.

Radi te tatvine bil je Jenko Anton že enkrat v preiskavi, pa ga je sodišče oprostilo, ker je priča Lovš prisegel, da je „Tonček“ tisto noč vino vozil.

Priča Friškovec pové, da mu je Abé pravil, da sta Jenko in Lovš omenjeno pšenico skupaj ukradla, in da sta se potem radi razdelitve še stepla, ker je Jenko Lovšeta goljufati in prikrajšati poskušal.

Obtoženi Jenko taji.

Janez Majhen, kot priča zaslišan, izpove, da so tatje v zaklenjeno kaščo ulomili, in žito odnesli. V noči ni ničesar slišal, ker je prav močno dež lil. Sumil je takoj „Tončka“, ker so ljudje sploh govorili, da rad krađe.

Priča Nastran: Tiste dni je imel Jenko kovaškega pomagača, in ta je priči povedal, da je pri Majhnovi kašči stal voz, v kojem je bil vprežen beli konj. Ta konj je bil Tončkovo, ker je šel pomagat domu, kjer konja v hlevu ni bilo.

Obtoženi Jenko izpove, da tisto noč s konjem res ni bil doma, ker je Lovšetu vino vozil.

Priča Valentin Cerar bil je takrat pomagač pri Tončku. Tisti večer vsoval je pri svojem dekletu. Ko se je proti jedni uri vrnil v domačo vas, videl je blizu Majhnove kašče voz in tri možje, kojih ni spoznal. Menil je, da je vpreženi beli konj Tončkov, in ko je domu prišel, opazil je, da ni belega konja ne voza doma.

Priča Matevž Janežič je bil zaupen mož pri hišni preiskavi, ki se je takoj po tatvini pri Lovšetu vršila. Dobili so v sodčku nekaj vina, ki

pa je najmanj mesec dni že moral v hiši ležati, ker je bilo na njem obilo starega kana.

Anton Jenko: Gotovo je, da je Lovš vino skrival, ker ga je „kontreband“ točil.

Z orožniškega poročila se konstatuje, da se je dobila na lici mesta „ročica“, ki se je rabila pri ulomu.

Tatvina pri Janezu Tome-tu v Delnicah.

V noči od 24. do 25. maja 1892 ukradla je tatvinaka družba Janezu Tome-tu iz zaklenjene kašče mesa, masti, slanina in denarja, vsega skupaj za 195 gld. 45 kr.

Priča Janez Tome je v noči čutil, kako je „rigel“ spodletel, mislil je pa, da je „spomin“ in zategadelj se ni upal, da bi šel pogledat. Skrinja, v koji je bil denar, je bila prav „faja“ zaprta, ali tatje so odlomili pokrov. Na lici mesta dobili sta se dva „ročica“, s kojima se je odpiralo.

Priča France Čarman je videl, da so se tisto noč pripeljali štirje možje od Sent Vida doli proti Tome-tovemu posestvu. Poznal ni nobenega.

Priča Janez Tomija, železniški čuvaj, je ravno v isti noči čul, kako je voz okrog dveh po polnoči drdral mimo njegove stražnice.

Obtoženi Aleš pripoveduje, da mu je enkrat Jenko sam pravil, da so bili pri nekem kmetu v Dravljah in da so tam dobro opravili. Udeležil se je tatvine tudi Prelovšek in še dva druga, kojih imena mu pa Jenko ni povedal.

Obtoženca Prelovšek in Jenko tajita.

Prvomestnik: Kako pa naj Aleš vse natanjko vé, kaj je bilo ukradeno?

Jenko in Prelovšek: Ker je sam bil pri ti tatvini.

Prvomestnik: Sedaj prestopimo k umoru škofjeloškega sodnika,

ter hočem najprej prečitati nekaj listin s obširnega dotičnega akta. — Prečita se najprej prvi zapisnik, ki ga je sestavila telegrafično v Loko poklicana komisija deželnega sodišča. Ranjeni dr. Kraus bil je takrat še pri zavesti, ali zdravnika Fux in Arko sta se izrekla, da ga naj komisija takoj zasliši, ker se je bati, da zgubi zavest in da kmalu umrje.

Dr. Kraus je na to sodaji komisiji s slabotnim glasom in pri zavesti izpovedal, da je bil včeraj v noči do jednajste ure v mestu, ker ga je bil obiskal Kamniški sodnik. Ko je hotel pri zadnjih vratih v grad, bila so ta vrata odprta, kar ga je jezilo. Ko pa je stopil čez prag, ga je nekdo tako silno po glavi udaril, da se je na tla zgrudil in ondi brez zavesti obležal. Kdaj in kako je v sobo prišel, ne ve. Končno je zgubo eraričnega denarja bolj obžaloval, nego gruzno nesrečo, ki je njega samega zadela. Tudi je nekaj o tem govoril, da se mu dozdeva, da so sodno kraso, v koji je bilo nekaj čez 600 gld., mimo njega nesti.

Zagovornik dr. pl. Wursbach naglaša, da se je dr. Kraus tisti večer v gostilni Guzelovi radi volitev, ki so se imele tiste dni vršiti, s Kamniškim sodnikom dr. Klavžarjem nekaj spri, tako, da je slabe volje zapustil prej gostilno, kakor je bila njegova navada. S tega sklepa zagovornik, da je dr. Kraus valed tega naključja prišel v dotiko s tatovi, tako, da o kaki zasadi govoriti ne moremo. Predlaga, da naj se kot priča pozove apelni svetnik Levičnik, kojemu je vse to znano.

Sodišče hoče o tem predlogu šele jutri sklepati. Na to predloži prvomestnik porotnikom lokalni ogled, da se pouče o krajevnih razmerah.

Orožništvo poroča, da se je kasa dobila na prostem za gradom, v nji sta bili dve hranilnični knjižici, denar pa je bil z nje pobran.

Prečita se lokalni ogled: Velika grajska vrata so se s kakim železnim drogom na silovit način odprla. Tik vrat je velika luža krvi, in na kupu smeti tik stene dobila se je krvava vozna igla. Tudi vrata v sodne prostore so bila vlomljena, in pisalna miza v sodnikovi sobi s silo odprta. Kasa je bila tako teška, da sta jo dva moža komaj odnesla.

Ko je zjutraj strežajka v sobo k sodniku stopila, da bi mu o tatvini povedala, stal je le-ta sredi sobe. Bil je razpravljen, in videlo se je, da je prej v postelji ležal, kjer so bile rjuhe in blazine popolnoma krvave. Tudi obleka bila je krvava, klobuk pa je bil še tedaj do polovice napolnjen s čisto krvjo.

Današnja razprava se dokonča ob osmih zvečer.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Brzjavke.

Dunaj 1. junija. Ministerski predsednik Wekerle podal je danes v imeni ogerske vlade demisijo. Danes opoldne vzprejel je cesar hrvatskega bana grofa Khuena-Hédervárya v avdienci.

Dunaj 1. junija. Cesar je vzprejel Wekerlovo demisijo in naročil hrvatskemu banu grofu Khuenu-Héderváryju, naj sestavi novo ministerstvo.

Dunaj 1. junija. V včerajšnji seji poslanske zbornice primerila se je karakteristična dogodka. Poslanca Klun in Vošnjak sta predlagala dve resoluciji, prvi glede zgradbe železnice Kranj-Tržič, drugi glede zgradbe železnice Velenje-Dravograd. Proti resolucijama je glasovala levica in ž njo grof Hohenwart, za resoluciji pa slovenski opozicijski poslanci in slovanska koalicija. Resoluciji sta bili odklonjeni.

Dunaj 1. junija. Kranjski slovenski poslanci bodo volili v delegacijo posl. Kluna.

Dunaj 1. junija. Dogovorno z vlado, predsedstvom posl. zbornice in voditelji koaliranih strank se je za dobo 1894—1895 določil naslednji delavski program. Permanentna odseka, justični in davčni, bodeta zborovala do sredi meseca julija. Delegaciji se skliceta na dan 11. septembra v Budimpešto. Po zborovanju delegacij se snide zopet davčni odsek, ki bode zboroval do meseca oktobra, kadar se snide državni zbor. Prva dva meseca državnozbornskega zasedanja sta se določila za razpravljanje o kaz. zakonu. Sredi meseca decembra se skličejo deželni zbori.

Dunaj 1. junija. Ministerskemu svetu je predlagal češki namestnik grof Thun, naj se razpusti občinski svet Praški.

Dunaj 1. junija. V današnji seji gospodske zbornice naznanil je predsednik smrt gen. ravnatelja Schulerja in s toplimi besedami povdarjal njegove zaslugе.

Dunaj 1. junija. Danes je bilo žrebanje srečk iz leta 1864. Glavni dobitek v znesku 150.000 gold. je zadela srečka: serija 810, štev. 26.

Budimpešta 1. junija. Magnatska zbornica je odložila razpravo o civilnem zakonu na nedoločen čas.

Sofija 1. junija. Imenovanje novih ministrov se je razglasilo s posebnim ukazom. Danes izide Koburžanov manifest.

Sofija 1. junija. Demonstracije zoper Stambulova se vedno ponavljajo. Razburjenost prebivalstva je velikanska, nasprotstvo mej policijo, kateri zapoveduje še Stambulov, in mej vojsko je očitno. Pri neki demonstraciji zaprla je policija deset oseb, katere so demonstrantje hoteli siloma oprostiti. Policija je streljala na napadalec. Vojaštvo je zasedlo policijski komisarjat in izpustilo zaprte demonstrante. Kombinacija Grekov se je razbila. Koburžanu se je predložila sledeča lista: Stojlov, predsedstvo in notranja dela; Načović, vnjanja dela in začasno javne zgradbe; Gešov, finance; Radoslavov, pravosodje in nauk; Petrov, vojne; Tončev, trgovino in poljedelstvo.

Beligrad 1. junija. Tu se govori, da je nova bolgarska vlada dala Stambulova in njegove najožje somišljenike zapreti.

Pariz 1. junija. Ministerstvo se je predstavilo zbornici z brezbarvnim programom. Lherisse je interpeloval radi Turpinove afere. Po daljši debati je zbornica vzprejela dnevni red, kakor ga je vlada akceptirala, a vzlic temu se sodi, da odstopi vojni minister general Mercier.

Rim 1. junija. Jutri se konča v poslanski zbornici razprava o finančnih predlogah. Danes je govoril Zanardelli, jutri bode govoril Crispi. Opozicijski listi računajo, da bode zoper vladne predloge 290 glasov, da torej predloge propadejo.

Tujci:

31. maja.

Pri Slovci: Fischer, Lilles, Herz, Kohl z Dunaja. Ochs iz Prage. — Flemotomo, Maurih, dr. Wedl, Ziffer iz Trsta. — Ulrich Urahil iz Celovca. — Kronegger iz Grada. — Dr. Schmidinger iz Kamnika. — Kastner iz Ljubljane. — Antič iz Selo.

Pri Matiči: Fleischer, Sirge, Kötler, Frimel, Ehrstein, Orenig, Kassovitz z Dunaja. — Gutman iz Budimpešte. — Tomicich, Miakola iz Trsta. — Alt iz Linca. — Fass iz Kranja.

Pri južnem koledveru: Sajovic iz Kranja. — Wellisch z Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Wein z Dunaja. — Gramschitz iz Čnomlja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. maja	7. jutraj	735.4 mm.	11.6° C	sl. vzh.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	734.5 mm.	20.6° C	sl. jvz.	d. jas.	
	9. zvečer	734.3 mm.	14.6° C	brezv.	d. jas.	

Srednja temperatura 15.6°, za 1.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 1. junija t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	"	25	"
Avstrijska zlata renta	120	"	80	"
Avstrijska krona renta 4%	97	"	80	"
Ogerska zlata renta 4%	120	"	25	"
Ogerska krona renta 4%	94	"	95	"
Avstro-ogerske bančne delnice	993	"	—	"
Kreditne delnice	350	"	75	"
London vista	125	"	25	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	"	32 1/2	"
20 mark	12	"	27	"
20 frankov	9	"	97	"
Italijanski bankovci	44	"	62 1/2	"
C. kr. cekini	5	"	90	"

Dné 31. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	146	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	199	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	"	50	"
Kreditne srečke po 100 gld.	197	"	—	"
Ljubljanske srečke	25	"	—	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	"	25	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	151	"	25	"
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	300	"	—	"
Papirnati rubelj	1	"	34	"

Zahvala.

Podpisana rodbina izreka tem, potom vsem darovalcem, k ji so položili na mlado krsto ponesrečenega mojega sinčka

Vilčka

krasne vence, najtoplejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina

Drganc.

Prodajalka in komi

vzprejmeta se v prodajalnico mešanega blaga.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (609—1)

Trgovski pomočnik

vešč slovenskemu jeziku, ki mora razumeti nekoliko manipulacije s perilom, lahko dobi trajno službo v trgovini s platnom v Zagrebu. — Več se izve v upravništvu „Slov. Naroda“. (549-3)

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in
velocipedov
IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 13.

— Ceniki zastoj in poštnine prosto. —

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomosta, Bregenz, Curih, Geneva, Paris, Steyr, Linz, Budejovice, Plana, Marjine vane, Eger, Karlova vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomosta, Bregenz, Curih, Geneva, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plana, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlova vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih varov, Plana, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneva, Curiha, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 12. uri 6 min. jutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih varov, Plana, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lienza, Pontabla, Trbiža.
Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " " "
" 6. " 50 " zvečer " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
" 10. " 10 " zvečer " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika. (4—121)
" 11. " 15 " dopoldne " " "
" 6. " 30 " zvečer " " "
" 9. " 55 " zvečer " " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Gospod

se išče v stanovanje in hrano.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (600—2)

Koncipijenta

na drugem mestu

vzprejemem takoj.

Dr. Valentin Krisper,

(594—3)

advokat v Ljubljani.

Važna novost!

Prva češka modna akademija.

Novo ustanovljen zavod za pouk v prirobovanju, izgotavljanju oblek za gospo in gospode. Prospekte pošilja na zahtevanje zastoj in poštnine prosto administracija „Evropské Mody“ v Pragi, Vodňanská ulica št. 14. (602—2)

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835 na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Fovzod v zalogi. (801-43)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Za naravno usnje svetle boje (Naturleder) izborna mazilo (crème).

Novo! Prvikrat v Ljubljani! Novo!

V Latermannovem drevoredu.

V soboto dné 2. junija 1894:

Prva predstava sežiganja žive dame

da ostane le nje ogródje, na kar se zopet oživlja.

Največja iluzijska novost 19. veka

v vseh velikih mestih predstavljena, kjer je povsod žela mnogo pohvale, zato je pričakovati, da bode tudi umetnost ljubše Ljubljansko občinstvo to predstavo s svojim obiskom počastiti blagoizvolilo, ker bode sleherni ž njo več ko zadovoljen.

(610—1)

Z velepoštovanjem

ravnateljstvo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotova in hitro uplivojoča sredstvo proti kurjam očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40-22) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno zramko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Svoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

Razpis.

Razpisuje se:

gradnja prizidka k šolskemu poslopju v Škofji Loki.

Ponudbe se lahko vložijo za posamične kategorije dela ali pa za vse skupaj. Načrti, proračuni stroškov, kakor tudi splošni in posebni pogoji so na vpogled v občinski pisarni v Škofji Loki tistim, ki se hoté udeležiti pri tem stavbenem podjetju.

Pismene, zapečatené, s 5% varščino previdene ponudbe se morajo vložiti najdlje do 12. junija 1894 do 12. ure opoldne v občinski pisarni.

Krajni mestni šolski svet si pridržuje pravo podelitve del.

Varščina se lahko vloži v gotovini, vložnih knjigah hranilničnih ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih.

Ponudbe se odpró po ustni obravnavi do 13. junija 1894.

V Škofji Loki, dané 25. maja 1894.

(581—2)

Krajni šolski svet.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kam-
nov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletne družbinskih rakev in vsakako
popravljanje. (10—22)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

„Kupuj pri kovaču, a ne pri kovačku!“ veli star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika pro-
dajalnica, kakršna je moja, ima vsled tega, da kupuje jako mnogo blaga, ki ga
plačuje sproti v gotovini, in vsled drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki
so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorec zasebnim naročiteljem sastonj in poštnine pristo.
Knjige s vzorci, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Sukneno blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano
za uriforme c. kr. uradnikov, tudi za veterance, požarne brambe,
telovadce, livrje, za biljarde, igralne mise, prevleke za vozove,
loden, tudi nepremočljiv za lovške suknje, blago, ki se dá prati,
potni plačid od 4—14 gld. i. t. d.

Pošteno, ceni primerno, trajno, čisto volнено sukmeno blago
in ne malovredne emuje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek
krojačev, priporoča

iv. Stikarofsky, Brno (avstrijski Manchester).

Največja tovarniška zaloga suknemega blaga v vrednosti 1/2 milij. gld.

Pošilja se le proti povzetju!

Dopisovanje v nemškem, ogerškem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem
in angleškem jeziku. (199—17)

Dunajska kavna mešanica

daje kavi lepo barvo, dober okus in moč.

Dunajska kavna mešanica

učini kavo redilno, zdravo in ceneno.

Vzemite torej kot dodatek kavi samo

pristno

Dunajsko kavno mešanico

(Wiener Kaffee-Melange)

in tovarne

(606—1)

Arnold & Gutmann na Dunaji

ki se dobiva v skoro vseh specerijskih trgovinah.

Mala oznanila.

Veliko
zalogo

klobukov
priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, beloprtenega blaga in
podvlek, bombaža in svoje volne, preje
za vezenje, pletenje, šivanje in kavlji-
čanje, tkanega in nogovičarskega blaga,
predpasnikov, živetkov in rokavic, po-
zamentirkega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinejšega le-
senega in oblaženjenega pohištva, zreal,
strgarskega in pozlatskega blaga, po-
hištvene robe, zavés, odej, preprog, za-
stiraj na valjnih, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blaginice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.

(22)

F. Ferlinc, restavratér.

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro ur-jeno
kemično spiralicno

v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Pregrinjala vprejmo se za pranje in
črnu v pobarvanje. V barvariji vpre-
jema se avilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša
zaloga za šivilje.

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Slikarja napisov,
stavbinske in pohištvene pisarja.

Tovarna za olnate barve, lak
in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbolineja. Maščoba
za konjska kopita in unje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igrške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij
kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.

Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livnica.

Izdeluje kot posebno:
vse vrste strojev
za lesoreznic in
žage. (21)

Proizvame cele naprave in
oskrbuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika

F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna pregrinjala, avilnate robe in tra-
kove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi avilnato, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (38)

Kegljišče je na razpolago.
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec

liter po gld. 1.20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)

Oroslav Dolencu

trgovina z voščeno in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“

(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se

na karton-papirji tiskane

komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu

A. Zagorjan-u in pri družih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo

izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

zopomnju, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca

nad ceste proti Bledu. (64)

Zunajva naročila izvrše se točno.

